

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

In numele Domnului

Momente istorice — Noul Regulament al alegerii de mitropolit
— Convocarea sinodului electoral

(=). Nu e prea mare familia noastră, a Românilor uniți cu Roma. Avem în schimb mândria de-a ne simți cu atât mai strâns legați de Biserica noastră. Li trăim viu, intens, durerile și bucuriile. Li simțim adânc grijile și speranțele deopotrivă.

Ne-am cutremurat cu toții când am pierdut pe marele nostru Păstor Vasile cândva Suciu. Am simțit golul imens ce rămâne în urma lui. Am văzut furia valurilor ce isbesc corabia noastră și ne-am dat seama de puterea și siguranța mâinii care le-a făcut să se frângă neputincioase de zidurile Sionului nostru. — Ne-am resemnat totuși și n'am pierdut nici o clipă nădejdea. Domnul a fost tăria noastră în trecut; El va fi Mântuitorul nostru și de-acum înainte. Și dacă Domnul e cu noi, cine va fi împotriva noastră? Atâta timp cât Vicarul Lui pe pământ, urmașul lui Petru din Roma eternă, ne are în dragostea sa de Părinte ca și în trecut, ce motiv am avea de întunecare? De ce ne-am lăsa ispitiți de neliniște și de temeri?

Pătrunși de aceste simțiri, am privit increzători în fața viitorului. Abia un glas speriat s'a auzit făcând fără vreme temeri imaginare. S'a pierdut însă fără răsunet în marea liniștii generale. — O notă bună pentru Biserica noastră. Pentru spiritul ei de ordine și de încredere în conducători.

Mai curând decât se putea spera, această ținută demnă își are răsplata și justificarea. Noul regulament al alegerii de mitropolit, aprobat de Sfântul Scaun la 11 Martie 1935, este un nou izvor de bucurie și un nou titlu de mândrie pentru Biserica noastră întreagă.

Cu abatere dela linia generală a dreptului canonic, Roma ne-a aprobat, fără șovăire și fără amânare, un privilegiu rar și în întreg catolicismul. Semn de înțelegere și iubire deosebită pe care o are pentru noi. Semn de încredere mare pe care o are în dragostea și alipirea noastră de Biserică. Mai mult: privilegiul precar din trecut, pus în puterea mai marilor lămurători, cari aveau grijă să-i accentueze din caz în caz fragilitatea și lipsa de tărie pentru viitor, Roma îl confirmă acum cu caracter de permanență și neturburat de intervenția nici unei puteri străine de Biserică. — Din amândouă punctele de vedere, noul Regulament este un document de mare preț. El marchează un moment istoric de netăgăduită însemnată în viața Bisericii noastre și dă Romei un nou titlu la recunoștința noastră.

Numai cuvinte de admirație putem avea pentru noul Regulament și dacă vom privi înțelepciunea rândurilor de amănunt ce cuprinde. Mai întâi: da drept tuturor eparhiilor din provincia noastră bisericească să-și spună cuvântul și dorința. A găsit și măsura justă și echitabilă a

deprinderii acestui drept, spre mulțumirea tuturor. Arhidieceza, al cărei Ordinar va fi alesul are, cu drept cuvânt, majoritatea voturilor, eparhiile sufragane participând la alegere cu cuvânt egal, aceleași fiind și legăturile pe care fiecare din ele le are cu viitorul mitropolit. — S'a soluționat astfel, cât se poate de norocos, o inechitate din trecut, care, după mărturisirea tuturor, nu mai putea dăinui între noile împrejurări.

Să subliniem apoi, cu toată satisfacția, dispozițiile înțelepte prin cari noul Regulament știe să transforme o adunare de alegere într'un act de solemnitate impresionantă, în care se va manifesta sărbătorește și liber cea mai bună convingere a întregului nostru cler, cu excluderea automată a oricăror scene electorale și a oricăror influențe lăaturalnice, străine intereselor bisericești. Va alege lamura clerului nostru. Aceia cari prin vrednicie au ajuns la locuri de conducere, unde i-a așezat încrederea mai marilor sau alegerea contraților lor din via Domnului. (Ne place să credem, că numai dintr'o regretabilă omisiune, lipsesc dintre ei reprezentanții școalelor noastre de teologie). Alegerea însăși va fi un fel de continuare a sf. Liturghii: o expunere de credință jurată în fața altarului. Nimeni, afară de cei chemați, nu vor putea pătrunde în sanctuarul alegerii. Nimeni nu va putea frânge sau ghici secretul voturilor date. Nici un cuvânt despre cele întâmplate nu se va putea auzi, nici atunci nici mai târziu, dincolo de zidurile catedralei din Blaj. În felul acesta alegerea va fi un fel de serviciu liturgic, stăpânit permanent de duhul călăuzitor al Domnului.

Aceste toate considerându-le, privim cu încredere în fața zilei de 7 Maiu 1935. Suntem siguri, că toți fiii Bisericii noastre sunt pătrunși de marea importanță a zilei pentru care ne pregătim. Și își dau seamă cu toții că singura și unica bună pregătire ce se poate face și care se așteaptă dela toți: să sporim rugăciunile și în mare reculegere sufletească, potrivită cu sfintele zile ale anului liturgic în cari ne găsim, să căutăm a ne limpezi gândurile și conștiințele. Pastrând cu sporită atențiune linia demnității de până acum, evitând orice agitație stearpă și gălăgie electorală reprobabilă să cerem dela Dumnezeu lumina și înțelepciune pentru cei cari vor avea marea răspundere de-a desemna cărmuitor și Păstor sufletelor noastre. Pentruca gândul lor să se asculte întocmai șoptele tainice ale Duhului ce dă viață Bisericii.

În această speranță și cu aceste dorinși, lăsam să urmeze textul scrisorii, prin carea Preasfințitul VALERIU TRAIAN FRENȚIU convoacă oficial sinodul electoral, rânduind rugăciuni publice, în toată Biserica noastră, pentruca memorabilul act din 7 Maiu să se săvârșască după voia lui Dumnezeu, spre binele nostru:

Valeriu Traian Frențiu

episcop român unit de Oradea-Mare

„Plăcut-a bunului Dumnezeu ca, după multe și mari suferințe de mai bine de 8 ani și după o rodnică arhiepiscopie de 15 ani, să cheme la Sine pe fostul mitropolit și arhiepiscop de Alba-Iulia și Făgăraș, Dr. Vasile Suciu și să-i dea cu buna dreptăți pentru ostenețile și jertfele aduse pe altarul Bisericii, precum și pentru răbdarea cu care și-a purtat crucea în această viață.

„Devenind astfel vacant, de fapt și de drept, scaunul arhiepiscopesc și mitropolitănesc de Alba-Iulia și Făgăraș, în Conferința Episcopescă, ținută la București în 11 Aprilie a. c., am hotărât să convocăm sinodul electoral în catedrala Sfintei Treimi din Blaj, pe ziua de Marți 7 Maiu din acest an, când sfânta noastră Biserică face pomenirea semnului cinstitei cruci. În acest semn sfânt vrem să se facă întreita candidare pentru împlinirea vacanței numelui scaun arhiepiscopesc și mitropolitănesc.

„De aceea, Noi, potrivit prevederilor Conciliului Provincial I. Tit. II, cap. III art. III și Tit. III, art. XIV din Regulamentul pentru alegerea mitropolitului, încuviințat de Sfântul Scaun Apostolic al Romei la 11 Martie 1935, în calitate Noastră după timp de seniorul episcopilor sufragani ai sfintei noastre mitropolii și, ca atare, președinte de drept al sinodului electoral, prin aceasta convocăm, în catedrala din Blaj, pe ziua de 7 Mai 1935, orele 10, sinodul mitropolitănesc electoral.

„În consecință, invităm să ia parte, la lucrările acestui sinod, pe toți cei ce, în temeiul Tit. II, art. XI, XII și Tit. VI, art. XXIX din Regulamentul amintit, au acest drept și anume pe:

Preasfinții Episcopi Iuliu Hossu, Al. Nicolescu și Al. Rusu; Rvsm. Dr. V. Macaveiu vicar capitular; toți membri veneratelor Capitle din Blaj, Oradea, Cluj-Gherla, Lugoj și Baia-Mare; toți vicarii foranei sau, în lipsa lor, cei mai vechi protopopi în funcțiune; toți protopopii și notarii protopopiatelor din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș; toți protopopii din orașele de reședință ale eparhiilor sufragane; directorul liceului „St. Vasile” din Blaj; toți directorii birourilor eparhiale; toți cari, în baza Regulamentului de alegere, vor fi invitați și înzestrați cu scrisoare de împuternicire de către ordinarii proprii.*)

„Cei cu drept de vot în acest sinod vor fi invitați și individual și prevăzuți cu scrisoare de împuternicire. Anume, cei din arhidieceza din partea Reverendismului vicar capitular, iar cei din eparhiile sufragane din partea Preasfinții Episcopilor eparhioți.

„Toți aceștia sunt invitați să ia parte la lucrările sinodului electoral din Blaj încă de Luni, după Duminică Tomii, în 6 Maiu a. c., ca să poată fi de față la vecernia solemnă ce se va olicita în această zi, la orele 16, iar la orele 17 să-și poată prezenta în sala consisto-

* Pasajul cu petit II dăm contras în resumat pentru economie de spațiu! — N. Red.

rială, comisei prezidate de Reverendisimul vicar capitular, scrisorile de imputernicire și să ia parte la *ședința preliminară* ce se va ține sub președinția Noastră, în aceeași zi, la orele 18, în sala cea mare a castelului mitropolitan.

„Când facem această convocare și invitație, e cu neputință să nu mulțumim din tot sufletul Prea Fericitului Părinte Papa Pius XI. De când Sfinția Sa, cu atâta vrednicie și înțelepciune, a ocupat Scaunul verhovnicului Apostolilor, a îmbrățișat cu atâta înțelegere și dragoste sfânta noastră Biserică română unită și, an de an, ne-a copleșit cu bunătatea Lui, suverană. Dat-a mari ajutoare bănești Institutului Recunoștinței, Școlii normale greco-catolice române, celei comerciale și altor institute din Blaj, precum și atâtor așezăminte din provincia noastră bisericească. Clăditu-ne-a, cu cheltuiala Sfinției Sale, Colegiul Românesc din Roma, înzestrat cu tot confortul modern, pe seama studenților noștri în teologie. Înmulțitu-ne-a bursele. Recunoscutu-ne-a, acum, și privilegiul de-a face o întreită candidare pentru scaunul mitropolitan vacant.

„Intărind înaintașii Sfinției Sale hotărârile Conciliului Provincial I (Tit. II, c. III, art. 3; Tit. II, c. V, art. 2; Tit. II, c. III, art. II 9), au încuviințat ca, în caz de vacanță a scaunului mitropolitan, episcopul senior să convoace și prezideze sinodul electoral, apoi ca membrii Prea Veneratului Capitlu arhiepiscopesc și mitropolitan, precum și Prea Onorații Protopopi din arhidieceză să albă vot „viril” la întrelta candidare pentru împlinirea vacanței.

„Prea Fericitul Părinte Papa Pius XI dă acum, după-ces'a făcut o nouă delimitare a Provinciei noastre Mitropolitane, tuturor eparhiilor sufragane dreptul de a lua parte la alegerea mitropolitului, capul întregel bisericii române unite cu Roma, înlăturând prin această măsură un neajuns, care a dăinuit atâta vreme. Prin un nou Regulament, se dă drept de vot nu numai tuturor canonicilor și protopopilor din arhidieceză, ci și notarilor din aceste protopopiate, adică acelor vrednici preoți cari, din încredințarea fraților în Domnul, redactează procesele verbale din ședințele sinoadelor protopopești, ajută la îndeplinirea hotărârilor luate, și, în caz de nevoie, înlocuiesc chiar pe protopopi.

Încuviințând acest drept, Prea Fericitul

Părinte vrea să afle dela elita clerului nostru din administrația bisericească care e nu numai cel mai sfânt și cel mai zelos, ci totodată și cel mai înțelept din tot clerul Provinciei noastre bisericești, în stare să cărmulască așa fel corabia Bisericii române unite din România întregită, încât s'o ferească de orice lovituri vrăjmașe și să ducă pe toți fiii Ei la limanul mântuirii.

„Ținând seamă de acestea, vă rog, iubiiți mei frați, ca, în toate bisericile Provinciei noastre mitropolitane, cu începere din praznicul *Invierii Domnului în 28 Aprilie a. c., până în ziua alegerii la 6 Maiu din acest an incluziv, adică timp de nouă (9) zile, seară de seară, să se cânte paracelsul, sau canonul de mângăiere către Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, cerând să mijlocească dela Dumnezeescul El Fiu să nu caute la păcatele și slăbiciunile noastre și să trimită pe Spiritul Sfânt asupra preoților alegători, ca să-și poată da votul pentru cel mai potrivit la această mare vrednicia ierarhică.*

„In ziua alegerii, *Marți în 7 Maiu 1835, la ora 8, să se slujească, apoi, sfânta liturghie, în toate bisericile din întreaga noastră mitropolie, cu invocarea Spiritului Sfânt, ca toate lucrările acestui sinod electoral, mai cu seamă rezultatul final, să fie spre lauda și mărirea Prea Sfintei Treimi: a Tatălui, a Fiului și a Spiritului Sfânt. Amin.*

Dat în reședința noastră din Oradea, la 12 Aprilie 1935, al Episcopatului Nostru al XXII-lea.

Sf. Părinte Pius XI; sufletul și arta rusă. Fiindcă mulți chiar și dintre preoții ortodocși din pribegie s'au plâns de lipsa cărților liturgice, Vicarul Domnului a luat dispoziții să fie satisfăcută această nevoie duhovnicească a păstorilor și păstoritilor ruși de rit bizantin, ortodocși în majoritate covârșitoare. Cu scoaterea acestor cărți a fost încredințată Congregația pentru Biserica Orientală, căreia i-s'a și indicat calea de urmat: „in rei huiusmodi praeparatione curationeque illos accipiant consilii laborisque socios, qui praecipua, in re tanti momenti, doctrina polleant, studiosaque praestent voluntate”, cum se precizează într'un Motu proprio din 21, XII. 1934. Care va să zică: opera aceasta de primordială însemnă-

tate și mare răspundere vor duce-o la împlinire specialiști de greutate și bărbați perfectă conștiințiositate.

Tot grație specialei bunevoinețe a Sf. Părinte s'a deschis, în Museum Petrianum din Roma, o expoziție artistică a Rusiei religioase. Expoziția e aranjată de soții pictori Brulowsky. Toate picturile sunt făcute în copie după originale din veac. XVI și XVII de către bisericile și mănăstirile ruse, astăzi aproape toate ruinate. Expoziția rămâne deschisă până la Paști, ca un simbol al nădejzii că va veni Domnul și va veni și ziua aceea când credința își va prăznuți din nou învierea și în Rusia. (4)

Ancheta

făcută de Păr. canonic I. Georgescu și publicată într'o broșură de 116 pagini ca supliment la Nr. 8 din a. c. al „Vestitorului” din Oradea sub titlul „Bisericile Românești” e un moment care trebuie bine fixat în atențiunea tuturor fiilor Bisericii și neamului nostru. În deosebi a preoților. Lor le e și închinată. „Preoții români, cari zilnic se roagă și aduc jertfe pentru unirea tuturor”, cetim în pagina 7 interesantel publicații.

40 de frunțași mireni, de ambele confesiuni românești, dau răspunsuri extrem de interesante, variate, unele chiar documentate următorul chestionar ce li-s'a trimis de către redactorul anchetei:

1. Găsiți oportună, acum, după înfăptuirea unității noastre politice, o încercare de unire a celor două biserici românești?

2. În ce sens cugetați că e bine să se facă această unire: orientând viața sufletească a întregului neam românesc spre orientul greco-slav sau spre occidentul latin?

3. Care credeți că ar fi consecințele culturale, morale, religioase ale noului act?

4. Care sunt, după părerea D-voastră, piedecile esențiale ale înfăptuirii acestui act, și cum, precum și mijloacele potrivite pentru înlăturarea lor?

Cine a răspuns la acest chestionar? În numele celor 40 de frunțași: V. Băncilă, I. A. Banciu, I. A. Bassarabescu, I. Blanu, E. Bocuța, M. Th. Carada, N. Coculescu, Nichifor Crainic, P. Dejeu, V. Eftimiu, Al. Fântânaș.

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Christo in Pauperibus!

Pr. Ioan Suclu

Învățătorul ne-a impus Programul vieții noi, paradoxalul program al celor șapte fericiri, tabla veșnicilor valori a mântuirii. Noi le spunem, — titlu sugestiv —, „fericirile”. Și credem că practica lor ne face fericiri. Cum e fața noastră când rugăm pe Autorul acestor „fericiri”? Posomorită, ca un mormânt cernit. Rugăciunea noastră izbucnește sinceră, de astă dată fără de ipocrizie: „Doamne ai milă și mă ferește de cele șapte fericiri”.

Așa ne rugăm noi: Alungă, Doamne, fericirea lucrurilor; — Alungă bucuria blândeței și fă-ne aspri; — Alungă spectrul foamei și al setei; — Milostivl, Doamne, alții să fie; — Alungă asuprea și ocară... Dar mai presus de toate, o Dumnezeule al bogățiilor acestei lumi, alungă Sărăcia, îndepărtează pe cel Sărac. Păzește-mă Doamne de cea mai grozavă și mai povarnică dintre fericiri, de cea dintâi Fericire, de fericirea sărăciei.

Iată fața și inima creștinilor — înaintea Feței și-a Inimii lui Hristos.

Simțim groază în prezența sărăciei, dar

de ce să ne scârbim și să ne pierdem răbdarea în fața cerșitorului, în prezența săracului? Suntem noi ca vechii păgâni cari pedepseau cu moartea cerșitul? De copil cunoșteam credința sfântului Diacon Laurențiu. Îndârjirea persecuțiilor obligă pe Episcopul Romei să treacă în mâna sfântului Diacon vistieria Bisericii. Lacomii denunțatori cerură Prefectului Romei să impună tânărului Diacon predarea averilor Bisericii, pe cari le credeau imense. După un răgaz de puține zile se prezentă Prefectului cu un convoi de săraci și nevoiași: „Iată averea Bisericii” zise el. Și fu martirizat.

... Să fie oare martirizați și astăzi toți cari vor rosti pledoarea aceea în favorul Evanghellei? — Să înfigem în suflet gândul: nu noi preoții, nu cei bogați, nu magnații stăpânirii pământești, nu aceștia formează aristocrația Bisericii. Aristocrația Bisericii o formează săracii și cerșitorii.

Dacă nu vedem pe fața lor, fața lui Isus scuiptat de semenii noștri, dacă în mâna ce se întinde nu zărim semnul culelor, atunci desmint Evanghella și pe Hristos. Suntem noi care sărăcim Biserica, noi care alungăm pe cerșitor. Evanghella este divină epopee a săracului, Euharistia apologia și triumful sărăciei, Hristos viu este anatema plină cu trăsnete și cu vaet de plesne, îndreptată contra celor ce asupresc pe cerșitor. — Dealtcum El este

cel mai asuprit și alungat dintre toți cerșitorii de pe pământ. Deaceea ne speriem într'atât de El că-L evităm.

Nu cred că înaintea tribunalului dumnezeesc să fie un acuzator la care să nu-i putem răspunde, dacă acesta nu-i săracul. — Cerșitorul ce-și întinde zadarnic mâna este judecatul tău.

Hristos ascuns în adrepte, Hristos vădit și ărsit, Hristos amenințat de „jertfe” noastre, Hristos izbit de oamenii ordinii publice, Veșnicul Răstignit ascuns în cel sărac, Hristos umilit, Hristos cerșitor nu mai are drept să calce străzile noastre și să ne ceteze.

Rostesc vorba: Nu îngăduim nimănui să ni-L alunge. Pe Isus Cerșitor îl vrem prin noi. Vrem fericirea cea dintâi, vrem prezența Cerșitorului. Nu cunoaștem alt „parla” decât sufletul în păcat. Cerșitorul e fratele nostru. Il reclamăm pentru noi. Să ni-se îngăduie act de credință și în fața Țiganului ca și în fața Românului sărăcit; să ni-se îngăduie, din partea aceluia cari ni-l răpesc, să ni-se îngăduie mângăierea unui act de virtute, al unui gest de caritate.

Nu știm cât bine le facem dându-le. Nu știm că am trăit o virtute. Dăm pentru mărirea iubirii. Știm că Dumnezeu e Dumnezeu al

Fodor, I. Frolo, Dr. V. German, V. Hetco, Prof. Dr. Iacoboviciu, Cl. Isopescu, D. Karnabatt, A. Lascarov-Moldovan, C. Moldovanu, S. Mehedinți, D. Nanu, G-I D. Papp, I. Petrovici, R. Pop, V. Pop, Dr. Nic. Popa, S. Pușcarlu, G. Rusu, I. M. Sadoveanu, A. Scriban, V. Smigelschi, P. Șelcaru, O. C. Tăslăuanu, A. Teodorescu, C. Theodorian, G. Todica, D. Tomescu, I. E. Torouțiu și V. Vâlcovici.

E pentru întâia dată că se institue o asemenea anchetă. Inițiatorul ei, P. can. Georgescu e în linia trasată de S. Părinte Papa Pius XI, care, făcând pomenirea Ss. Chiril și Metodie, apostolii Slavilor, pe lângă înlăturarea prejudecăților, de o potrivă de funeste, atât Apusenilor, cât și Răsăritenilor, recomandă călduros și schimbările de idei (disceptationes), în dohul dragostei creștine (Viz. Acta Apostolicæ Sedis, 1924 p. 491). Și aceste răspunsuri aproape toate sunt scrise în acest duh. Nici unul din cei anchetați nu vrea să știe de o comunitate spirituală cu orientul greco-slav. Chiar cei doi (A. Teodorescu și D. Tomescu), cari chiamă pe uniți în staulul pravoslaviei, vor să mențină, pe alte căi, contactul cu apusul latin. Trei înși (A. Lascarov Moldovanu, S. Mehedinți și S. Pușcarlu) evită răspunsul la chestiunea a doua, cea mai delicată dintre toate. Incolo, majoritatea covârșitoare e pentru orientarea sufletească a întregului neam românesc spre apusul latin, în particular spre Roma. Unele răspunsuri sunt deadreptul clasice, adevărate capodopere de mărturisiri de credință. Iată de ce poate să fie mulțumit de rezultatul acestei anchete, unică la noi și fără precedent la popoarele orientale, nu numai redactorul ei, ci și Exzellența Sa, înalt Preasfințitul episcop Valeriu Traian Frențiu, patronul luminat și generos al atâtor acțiuni de interes comun.

Broșura costă 30 de lei și se află la Vestitorul, Oradea, Parcul Ștefan cel Mare 8. (ic.)

Nostalgia Romei. Face senzație în cercurile bisericesti, atât catolice cât și acatolice, din Anglia, scrisoarea deschisă îndreptată de un grup de bisericieni anglicani tuturor fraților de credință și de slujbă la altarele aceleiași biserici, cu propunerea categorică de a se uni cu Biserica Romei. Se știa mai de mult că acest grup constă din 17 persoane. Nu li-se știa însă numele, pentru că ei nu-l făcuseră cunoscut obștii, iar Msgr. Mac Nulty, episcopul de Nottingham căruia i-se destăi-

cilor, Dumnezeu cerșitorilor; noi dăm lui Hristos în cel sărac.

Dacă cerșitorul e desmînțirea frapantă a civilizației, dea Dumnezeu să nu fie și desmînțirea virtuților noastre supranaturale creștine. — Să îngăduim cerșitorului să ne viziteze, chiar cu obrăznicie... căci este obrăznicia iubirii care insistă „cu vreme și fără de vreme”. — Sfântul Ioan din Cracovia, profesor la Universitatea de acolo, a introdus în pansionul studenților următorul obicei: de câte ori vr'un sărac bătea la poartă în timpul mesei, portarul trebuia să anunțe cu vorbele: „Vine un sărac!” Președintele trebuia să răspundă: „Vine Hristos”. Și să aducea cerșitorul la masă.

...Și când cerșitorul va bate la poarta mii noastre, dacă nu-l oprim să bată, ce vom răspunde?... Vino Hristoase? — Doamne, dacă mai vii printre noi, nu sta în lesle, îmbracă-te bine și nu fi însetat și flămând... căci prea ne desguști și ne încerci răbdarea, Doamne ferește-ne de fericirea sărăciei...

Nu, eu reclam fericirea de-a putea da cerșitorului!

nulseră întâlădată, încă le retăcuse numele în toate declarațiile sale. Acum însă șapte dintr'înși au semnat, cu orice risc, scrisoarea menționată.

Volința lui Dumnezeu este, — zic dâșșii — ca biserica lor să se uniască cu a Romei, de care „a fost despărțită cu violență și fără voia ei, în vremuri de mult trecute, prin acțiune de stat”. Aceasta e convingerea la care dâșșii au ajuns după matură chibzuință înaintea lui Dumnezeu și a conștiinței proprii.

Paralel cu această mișcare, dar fără să facă parte din ea, preotul dela biserica anglicană „Bunul Păstor” din West Bronroich, Dr. C. Derak Harbord, și-a tras ultimele consecințe ale unui studiu îndelugat și serios și a intrat în sânul Bisericii Domnului. De notat că numitul înainte de a fi slujitor al altarului, acum 10 ani, practicase avocatura. Ca începător a slujit în târgușorul Mindolvestone, unde acum 4 ani a clădit și o biserică anglicană.

Știri mărunte

Nedreptate amânată. In numărul nostru trecut am ridicat un protest energic împotriva „proiectului de lege pentru salarizarea clerului”, cu care era să ne surprindă guvernul în ultimele clipe ale sesiunii parlamentare. Nu numai noi. Aproape toată presa. Toate asociațiile preoțești. Și în sufletul lor de sigur toți oamenii de bine. Prea era strigătoare la cer nedreptatea plănuită. Era atât de mare încât, în cele din urmă, s'a înmuiat și inima guvernului. Cu un gest de căință târzie: a retras proiectul. — Așa că, deocamdată, „noua lovitură” pe care o anunșasem, nu ni-se va da. Să ne bucurăm și de atâta. De și, după ce ai încasat zece palme, a unsprezecea nu mai e de importanță exagerată. Totuși să ne bucurăm. Avem atât de rar astfel de prilejuri! Să nu facem însă exces de voie bună. Pentru că nedreptățile din trecut rămân. Și pentru că tot nu știm încă precis de ce s'a retras proiectul pricinos. Și când va căuta să învie din nou? Și în ce formă? Deci: să ne bucurăm cu teama cuvenită!

Misiuni populare. S'au ținut în eparhia de Nord în zilele de 1—7 Aprilie c. la Săliștea Maramureșului, purtător al cuvântului fiind P. Leon I. Mann, egumenul mănăstirii Moiseiului. Rezultat: 1283 apropieri de Ss. Taine. La ascultarea mărturisirilor au dat ajutor: prot. G. Cosma din Dragomirești și preoții: I. Găzdac din Săcel, G. Petrovan din Bocicoel, V. Duma din Cuhea și P. Vlad, preotul local. — În arhidieceză au avut parte de primenirea sfintelor misiuni credincioșii pâr. Horațiu Deac din Iclod (distr. Blajului). Munca misionarului a săvârșit-o pâr. Dumitru Neda din Blaj, redactorul nostru, ajutat la spovedanii de preoții din vecini: I. Brad din Pânade și V. Smigelschi din Sâncel, ocupați cu mărturisirile tot timpul liber, până târziu pe inserate. Ceva destul de rar: tot tineretul, feciori și fete, s'au împărțit cu Ss. Taine.

Atrofle morală. Aceasta e cea mai blândă caracterizare a conduitei autorităților de stat cari au permis — mai mult: au asistat —, la filmarea banditului Coroiu; pe banii statului. Asta într'o vreme când bugetul pentru îngrijirea mormintelor eroilor e scăzut cu 66%. Și, culmea inconștienței: filmarea lui Coroiu și înregistrarea unui „discurs” al lui la microfon s'a făcut de soc. „Indro-Film”, cu regizorul evreu comunist Jean Mihail! — Ce plească pentru bîrfitorii de peste hotare ai neamului nostru! Și ce instrument de educație morală și de mândrie națională pentru tineretul nostru!

Pastorală în limba turcească. Delegatul Apostolic pentru Turcia, Msgr. Roncalli, a îndreptat, de Paresimile acestui an, o mișcă-

toare scrisoare pastorală către credincioșii săi, legându-le de suflet să petreacă, îndeosebi acest timp sacru, în iubire, rugăciune și pocăință, și dând loc în preocupările lor creștinești-caritative tuturor concetățenilor, fără deosebire de limbă, rasă ori lege. Impresia făcută de această scrisoare e dintre cele mai favorabile, mai ales că e cel dintăiu act oficial al Bisericii catolice, care se publică în turcește.

Locale. Dumineca viitoare, de luminata ziua întâiu a Paștilor, va predica în catedrală pâr. Dr. Victor Macaveiu, vicar capitular. Luni, a doua zi de Paști va predica pâr. Dr. Augustin Tatar, canonic mitrop. și rector seminarial iar Marți pâr. Ioan Moldovan, canonic mitropo-

litan. — Săptămâna aceasta se poate numi în chip deosebit săptămâna *exercițiilor spirituale*. Cu elevii Școlii Normale și ai Școlii Comerciale de băeți le-a ținut pâr. Ioan Moldovan, canon. mitrop., iar cu elevele tuturor școalelor de fete din loc le-a ținut pâr. Liviu Chineza, prof. de religie. Pentru doamne și domnișoare, în cadrele „Reuniunii Femeilor” le-a început ieri pâr. Dr. G. Pop, prof. de religie.

— Dumineca trecută, după sf. liturghie din catedrală, a conferențiat, în cadrele „Astre”, d. Ion Chinezu, red. rev. „Gând Românesc”, desvoltând, bine documentat și atractiv, tema: „Romanul românesc de azi”.

— Marți, în 16 c. în drum de inspecție prin județele Ardealului, s'au oprit la Blaj dd. miniștri Al. Lapedatu și M. Cancicov, însoțiți de mai mulți directori și funcționari înalți ai diferitelor ministere. D. prefect Gizdavu a făcut un raport general asupra stărilor din județ. Dd. miniștri s'au interesat în chip deosebit de situația școalelor și de încassarea impozitelor. Câteva comune au dobândit păduri comunale. Județul și orașul Blaj încă vor fi împroprietărite.

— Toată săptămâna Sf. Patimi pâr. Dr. I. Sutu, prof. de religie, va ținea Conferențe religioase în catedrală, seara la ora 7. Ideea centrală: Cuceririle Răstignitului.

Moartea scriitorului Panait Istrati.

„Gorki al Balcanilor”, cum l-a numit Romain Rolland, s'a stins, ros de tuberculoză, în 16 Martie c. Sărac din naștere — vede lumina zilei la Brăila, în 11 August 1884, — sărac a rămas toată viața, și pribeag fără astâmpăr. Colindă, ca lucrător ocazional, Grecia, Egiptul, Siria, Libanul, Palestina, Elveția, Franța etc. O vreme petrece și în Bolșevicia. Rămâne însă deprimat de ceea ce constată și revine în țara nașterii sale. Debutează, în 1909, la „România muncitoare”. Renumit devine însă numai după publicarea romanului „Kyra Kyralina”, în franțuzește. Alte opere de-ale lui: Unchiul Anghel; Nerrant-sula; Haiducii; Spovedania unui Invins; Casa Thüringer; Mediterana, ș. a.

Telefonul „Unirii”

B. Cluj. Elucubrațiile pe cari le publică „Patria” valdistă din Cluj (19. IV) despre alegerea de mitropolit nu impresionează pe nimenea. Se vede doar de departe că cel care le scrie, deși iscălește „un preot român”, nu poate fi un fiu al bisericii noastre. N-are nimic din spiritul ei, nici cunoștințele cele mai elementare din domeniul dreptului nostru bisericesc. Stăm deci în fața unei mistificări grosolane, cu care un dușman al Bisericii noastre cere să tulbure spiritele în aceste zile istorice. Dar astfel de manevre șuchiate se vor îneca în ridicol. Ca totdeauna.

A. București. Puterea unei obsesii este cu adevărat de nelinșt. Cine nu știe de ex. că uniți și catolici au averi fantastice? Ministerul cultelor a căutat să scoată la lumină aceste comori ascunse. A făcut o conscriere amănunțită a averilor pe cari le au toate cultele. Și cu rezultatul în mână a croit noul buget. Ce-i drept, pentru mulți preacucornici a fost o curată desiluzie. S'a dovedit că și biata ortodoxie e tot cam așa de nevoiașă ca și alții. Totuși, ca să nu se supere, i-s'a pus în vedere un dar special, de 40 milioane peste cota dreaptă ce i-s'ar cădea. Credeți că s'au astâmpărat visătorii de perle catolice? Aș. Până și d. Savin afirmă, cu toată seriozitatea că: „uniți și mai ales catolici, și-au asigurat și pus sub regimuri speciale... toate imensele lor venituri „permanente și sigure”... („Viitorul” din 15 IV). — Nici nu-și închipuia d. Savin cât rău ne face cu

astfel de descoperiri senzaționale. Suntem nenorociți de dreptul că nu putem afla nici cum unde ne sunt aceste „imense venituri“. N'ar avea bunătața să ne spună? Ii dăm și ceva procent! — Păcat că nu ne va putea spune nimic. E simplă obsesie, de care mulți nu se pot desbăra nici în fața adevărului gol-goluț. De unde această febră a fantaziei? Moștenire a veacurilor. Nu toți barbarii au dat năvală asupra Romei, mânați de obsesia bogățiilor ei imense? Și nu suntem noi fiii și urmașii Romei? Noi trebuie să-i fi moștenit prin urmare și comorile. Că dacă nu noi, alții cine? — Trăiască imaginea ortodoxă!

I. Sibiu. Totdeauna așa au fost precucernicii „Telegrafiști“: iuți la vorbă și târzi la glagorie. Oricât de limpede le-ai vorbi, ei pierd firul și dau răspunsuri anapoda. Așa de ex. ei nu pot pricepe — ori se fac numai? — că una e discuțiunea istorică asupra actului unirii dela 1700 și alta, cu totul alta, nesocotita cu care monopolizează naționalismul românesc întreg, în trecut, prezent și viitor, pe seama Sibiului. Problema dintâi sunt liberi s'o discute cât poțesc. Vor mai primi câteva lecții de istorie dela colaboratorul nostru d. I. Ceparu. Spre binele lor, de altfel. Cunoștințele-lor de ripoteri ocazionali ai trecutului au nevoie mare de complectări. — Pentru cealaltă însă, ar fi bine să fie mai prudenți. Înainte de-a-și lua nasul la purtare, să-l vâre mai întâi prin colecțiile „Telegrafului“. Articolul anonimului din 1913, publicat într'unul din numerele noastre trecute, nu vrea alta decât să le fie de ajutor în această muncă de mare folos a cunoașterii de sine. Înainte de-a dăscăli pe alții, e necesar să știe cine sunt ei înșiși. Dacă pentru a-și desăvârși portretul au nevoie și de o măsură din afară, să ia drept comparație fără nici o frică, „Unirea“ și întreg trecutul Blajului. Nu ne supărăm deloc, ori cum ar fi dânsii „aprioric convingși“ că rezultatul cercetării nu va fi prea favorabil Unirii“. Bine ar fi însă să mai lase la o parte, cât de cât, „convingerile oficioase“ și să cerceteze serios și cinstit. Atunci mai stăm de vorbă. Altfel, la ce bun?

S. Pecișu. Problema nu e nouă. S'a agitat în repetite rânduri. S'a ținut pe la începuturile României-mari, și un celebru congres al preoților noștri, la Cluj, în vederea „organizării preoției“ noastre, după pilde și modele mai mult sau mai puțin streine. Mai târziu chestiunea a fost reluată și discutată pe toate fețele. Colecțiile „Unirii“ au material bogat în legătură cu ea. Trebuie, neapărat, recitat înainte de a căuta să încălzim din nou... varza care s'a răcit. — În colț noi, ca totdeauna, suntem bucușoși de tot ce se face și se spune spre „cel mai mare folos al nostru“. Și coloanele noastre stau deschise pentru tot gândul bun. Din parte-ne, n'avem însă nimic nou de spus, în această materie. Stăm pe lângă părerile pe cari le-am exprimat altă dată. Cine aduce vederi și argumente noi — are cuvântul!

Societate de editură „SFANTA UNIRE“, Blaj

CONVOCATOR

În baza art. 35 din statute, Onorații membri ai societății de Editură „Sfânta Unire“ sunt convocați la

a VIII adunare generală

ce se va ține Sâmbătă, 4 Maiu 1935, orele 5 d. m. în localul „Casinei Române“ din Blaj.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori, Bilanțul și darea absolutului.
3. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de administrație și alor 3 membri în Comitetul de cenzori.
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1935.
5. Eventuale propuneri, cari în baza § 34, trebuie prezentate Consiliului în scris cu cel puțin cinci zile înainte de adunarea generală.

Blaj, 17 Aprilie 1935.

Ștefan Roșianu m. p.
președintele Consiliului
de Administrație

Corpul Portăreilor Trib. Târnava-Mică

No. 78—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef Portărel prin aceasta publică ea în baza deciziei No. G. 1351—1933 și 3341—930 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamantului Cassa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Lud. Eșyedi adv. repr. prin curatorul Dr. E. Pascu adv. Blaj pentru încasarea creanței de 9000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 24 Aprilie 1935 orele 3 p. m. la fața locului în Blaj dom. urm. Nr. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 vac. în valoare de 12.500 Lei.

În caz de nevoie și sub preț de estimare. Dumbrăveni, la 1 Aprilie 1935.

Portărel FLEFLEA

„PATRIA“

Institut de credit și economii societate anonimă, BLAJ

CONVOCATOR

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii s. a. Blaj, se invită cu onoare — în sensul § 13 și următorii din statute —

a XLIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Blaj, Marți la 30 Aprilie a. c., orele 16 în localul institutului

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul Consiliului de Administrație, Raportul Comitetului de Cenzori, Bilanțul și darea absolutului;
2. Intregirea Consiliului de Administrație;
3. Fixarea marcelor de prezență pe 1935.
4. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună cassa institutului ori la Administrația Centrală Capitulară din Blaj, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la 27 Aprilie ora 12 din zi.

Blaj, la 16 Aprilie 1935.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Active	Conto Bilanț la 31 Decembrie 1934		Pasiv	
Cassa: numerar	69.480.—		Capital de acții	10.000.000.—
disponibil la bănci	38.586.—	108.066.—	Fond de rezervă	1.000.000.—
Imobile:			„ I. M. Moldovan	100.000.—
a) imob. necesar exerciț.			„ de pens. al funcț.	1.140.000.—
de bancă	2.000.000.—		Depun. spre fructif. din	
b) alte imobile	578.550.—	2.578.550.—	țară, fără termen	14.333.536.—
Portofoliu de titluri:			Angajamente de reescompt	
a) acții val. nomin. 887.000	234.800.—		a) la B. N. R. curent	827.600.—
b) efecte „ „ 10.000	8.800.—		b) „ „ cambii intr.	
c) „ fd. de pens. 1.200.000	240.000.—	483.600.—	în conversiune	13.423.107.—
Portofoliu de scont:			c) la B. N. R. efecte	
a) cambii fără garanță			gerate de Stat	17.069.000.—
și garant. de hipot.	10.417.297.—		Div. conturi creditoare	1.608.344.—
b) cambii reescontate	31.319.707.—	41.737.004.—	Dividendă neridicată	30.990.—
Debitori în țară		4.680.206.—	Cont transitoriu	115.297.—
Deb. benef. de legea				
lichid. datoriiilor		3.203.533.—		
Pierderi rezult. din aplic.				
legii de lichidare		2.837.892.—		
Div. conturi debitoare		3.979.023.—		
Mobilier		40.000.—		
		59.647.874.—		59.647.874.—

Spese

Conto Profit & Pierderi

Venit

Cheltuieli de Administrație			Dobânzi incasate:		
a) Salarii și indemnizații	295.800.—		a) dela port. de scont	248.253.—	
b) Marce de prezență	15.200.—		b) dela alți debitori	309.476.—	557.729.—
c) Diverse	149.937.—	460.937.—	Comisoane incasate		139.125.—
Impozite și taxe		157.387.—	Venitul portof. de titluri		52.763.—
Dobânzi plătite		298.193.—	Venitul imobilelor		166.900.—
		916.517.—			916.517.—

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație, ținută la 16 Aprilie 1935.

Director: ss. Victor Muntean
expert contabil

Pentru contabilitate:
ss. Victor Moldovan
șef-contabil, expert-contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Victor Macaveiu
președinte

ss. Iacob Popa

ss. Dr. G. Borșan

George Dănilă.

S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele societății

Blaj, la 18 Aprilie 1935.

COMITETUL DE CENZORI:

ss. Aurel C. Domsa
președinte

ss. V. Suci

ss. Iuliu Maior

ss. Vasile Moldovan